

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

องค์การบริหารส่วนตำบลลาโละ
อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

คำนำ

เหตุการณ์ความเสียหายด้านการทุจริตเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่างๆ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารและพนักงานทุกคน เพื่อเป็นการแสดงเจตจำนงขององค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตโดยที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นแล้วก็จะมีความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีกรนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เนื่องจากมีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่เป็นการเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลลาโละ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ ฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลลาโละ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ แนวทางในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต อันเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลาโละ

เมษายน ๒๕๖๔

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
การบริหารความเสี่ยง	๑
ความหมาย	๑
สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง	๑
ประเภทของความเสี่ยง	๑
กระบวนการบริหารความเสี่ยง	๒
ผลการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวของการปฏิบัติงานที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	๓

การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบลลาโละ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

การบริหารความเสี่ยง

ในสถานการณ์ปัจจุบันประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงประเทศอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง วัฒนธรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศทำให้การบริหารราชการแผ่นดินทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น ต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อองค์กร

ความหมาย

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง ระบบบริหารปัจจัยความเสี่ยงและควบคุมกิจกรรมและกระบวนการต่างๆ โดยลดสาเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย เพื่อควบคุมให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และสามารถตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการของส่วนราชการ

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยงอาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

๑. ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพ บุคลากร การเปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

๒. ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือสภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

ประเภทของความเสี่ยง

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ และนโยบายในการบริหารงาน

๒. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณ การเงิน เช่น ความผิดพลาดจากการเบิกจ่าย สภาพคล่องทางการเงิน ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น

๓. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานต่างๆ ขั้นตอนโดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากรปฏิบัติงาน เป็นต้น

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎ ระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

๑. กำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น ความพึงพอใจของประชาชนผู้ที่มาใช้บริการ หรือเพื่อลดปัญหาข้อร้องเรียน หรือเพื่อป้องกันการทุจริต

๒. ระบุความเสี่ยง เช่น การไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของผู้ปฏิบัติงาน

๓. ประเมินความเสี่ยง คือ การกำหนดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงนั้นๆ ต่อองค์กร รวมทั้งผลกระทบที่จะเกิดขึ้นแก่องค์กรและให้ค่าคะแนนโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ดังนี้

(๑) น้อยมาก

(๒) น้อย

(๓) ปานกลาง

(๔) สูง

(๕) สูงมาก

ต่อมาให้นำผลคะแนนของโอกาสที่เกินความเสี่ยงมากคูณกับผลกระทบที่เกิดขึ้นขององค์กรจะได้ผลรวมของการประเมินนั้นสามารถจำแนกความเสี่ยงได้เป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ผลรวมค่าคะแนน

๑ - ๒ คะแนน ระดับความเสี่ยงน้อยมาก

๓ - ๔ คะแนน ระดับความเสี่ยงน้อย

๕ - ๙ คะแนน ระดับความเสี่ยงปานกลาง

๑๐ - ๑๖ คะแนน ระดับความเสี่ยงสูง

๑๗ - ๒๕ คะแนน ระดับความเสี่ยงสูงมาก

๔. กำหนดกลยุทธ์จัดการความเสี่ยง คือ การกำหนดวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงซึ่งสามารถแบ่งได้ ๔ วิธีดังนี้

(๑) การยอมรับความเสี่ยง (Take) หมายถึง ยอมรับความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานและภายใต้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้

(๒) การลดความเสี่ยง (Treat) หมายถึง การดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาสหรือผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

(๓) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Terminate) หมายถึง การดำเนินการยกเลิกหรือหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง ทั้งนี้หากทำการใช้กลยุทธ์นี้อาจต้องพิจารณาวัตถุประสงค์ว่าสามารถบรรลุได้หรือไม่ เพื่อดำเนินการแก้ไข เปลี่ยนแปลงต่อไป

(๔) การโอนความเสี่ยง (Transfer) หมายถึง การร่วมจัดการ โดยแบ่งความเสี่ยงบางส่วนกับบุคคลหรือองค์กรอื่น

๕. กำหนดกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง คือ การกำหนดแนวทางและวิธีปฏิบัติในการยอมรับความเสี่ยง การลดความเสี่ยง การหลีกเลี่ยงความเสี่ยงและการโอนความเสี่ยง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถตอบสนองต่อกลยุทธ์บริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารได้

๖. การติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยง คือ ติดตามและรายงานผลในการดำเนินการหรือดำเนินกิจกรรมเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่ากลยุทธ์ของผู้บริหารจะได้รับการดำเนินการที่ถูกต้องและเหมาะสม

ผลการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวข้องของการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงสามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูงปานกลาง น้อย น้อยมาก และสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตหรือการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนขององค์การบริหารส่วนตำบลลาโละ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ได้ดังนี้

ประเด็นความเสี่ยง	มีการทับซ้อนอย่างไร	โอกาสเกิดการทุจริต (๑/๔)	ระดับของผลกระทบ (๑-๔)	ค่าความเสี่ยง	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน
การจัดซื้อจัดจ้าง	เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ระหว่างตรวจรับงาน ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการพิจารณา	ปานกลาง	สูง	สูง	<ul style="list-style-type: none">- เข้มงวดในการตรวจรับพัสดุหรืองานจ้าง- ส่งเสริมการเข้าร่วมโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐร่วมกับกรมบัญชีกลาง มีภาคประชาชนที่มีส่วนได้เสียเข้าร่วมประชุมและเสนอแนะข้อคิดเห็นในการดำเนินงาน พร้อมทั้งให้ภาคประชาชนร่วมตรวจสอบดำเนินการได้ตลอดเวลา
ความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	<ul style="list-style-type: none">- การบริหารงานบุคคล เช่น การแต่งตั้ง โยกย้าย การประเมินผล การปฏิบัติงาน การดำเนินการทางวินัย เป็นต้น ซึ่งการกระทำดังกล่าว เป็นการใช้อำนาจดุลยพินิจโดยมิชอบหรือเพื่อกลั่นแกล้ง หรือมีการเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทนในการใช้อำนาจ- การเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทนในการออกใบอนุญาตต่างๆ หรือเพื่อรับบุคคลเข้าทำงาน	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none">- กำหนดนโยบายของผู้บริหาร ให้การใช้อำนาจดุลยพินิจด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้- จัดกิจกรรมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ- เปิดช่องทางให้มีการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ